

Vyjádření Národního ústavu duševního zdraví k otázkám nastoleným pořadem Zvláštní vyšetřování

Národní ústav duševního zdraví (NUDZ) se nemůže vyjadřovat ke konkrétním pacientům s ohledem na lékařské tajemství a ochranu osobních údajů. V obecné rovině však konstatujeme:

- 1) V souvislosti se zmíněnou kauzou byly prověřeny všechny zprávy, které v daném období MUDr. Protopopová napsala. Shledali jsme, že jsou v souladu jak s lékařskou etikou, tak ve shodě se skutečností a nedošlo v nich k žádnému pochybení. Upozorňujeme též na fakt, že lékař může psát zprávu pro policii o svém pacientovi jen v případě, že s tímto pacient souhlasí nebo o to sám požádá.
- 2) K obvinění ze střetu zájmů: u žádného z pacientů, jimž se věnovala, dr. Protopopová nebyla ve střetu zájmů. Pokud by některé její politické aspirace (kandidatura do zastupitelstva na Praze 8) takto mohly vyznívat, upozorňujeme, že tyto aspirace spadají až do doby po té, co měla své pacienty v řádné péči. Pacienti v NUDZ nikdy nebyli léčeni za jiným účelem než jim pomoci.
- 3) Paní doktorka prohlásila, že nikdy v životě žádnému pacientovi nevyhrožovala hospitalizací, natož aby mu nabízela nějaké alternativy, které by mohly vyznít jako nátlak. Pacient může být hospitalizován pouze na vlastní žádost. Důrazně se ohrazujeme proti nařčením z toho, že může dojít ke zneužívání psychiatrické péče.

Podle § 38 Zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování lze provádět vyšetřovací a léčebné výkony (popř. hospitalizovat) bez souhlasu nemocného pouze, jde-li o nemoc stanovenou zvláštním předpisem (některé infekce jako tyfus, pohlavní choroby) nebo jestliže dotyčný pod vlivem duševní choroby či intoxikace zjevně a aktuálně ohrožuje sebe či okolí nebo jestliže nemůže dát souhlas (je např. v bezvědomí) a zdravotnický výkon je nutný k záchraně života a zdraví. Podle §75 zákona č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních musí příslušné zdravotnické zařízení do 24 hodin nahlásit nedobrovolné převzetí do péče místně příslušnému soudu. Soud má pak 7 dní na to, aby rozhodl o oprávněnosti takového omezení lidské svobody. Situaci ovšem mění, jestliže dotyčný či jeho zákonný opatrovník podepíše dobrovolný a informovaný souhlas s léčbou. Další 3 měsíce má soud na to, aby dal znalecky přezkoumat oprávněnost dalšího držení dotyčného v ústavu. Účinnost tohoto rozsudku zanikne 1 rok po vyhlášení, není-li v něm určena lhůta ještě kratší. Má-li být držení prodlouženo nad tuto dobu, je nutné opět znalecké vyšetření a opět rozhodnutí soudu. Rozsudek přitom nebrání tomu, aby ústav drženou osobu propustil dřív! Výše uvedené mechanismy jsou efektivní pojistkou vůči možnému zneužívání psychiatrické péče.

- 4) Pan Protopopov nikdy nebyl zaměstnancem NUDZ a v NUDZ jej ani nikdo nezná. Za jeho chování, eventuálně za to, zda ze své vůle pomáhá s rehabilitací kohokoliv ve svém volném čase, nenese NUDZ naprosto žádnou zodpovědnost.